D. BARTHOLOMAEI CAEPOLLAE VERONENSIS IVRISCONSVLTI CLARISS.

DE INTERPRETATIONE LEGIS EXTENSIVA,

vberrimus, ac vtiliſsimus
tractatus.

NECNON

D. MATTHAEI MATHESILANI
Bononienſis I. V. D. celeberrimi alter eiuſ-
dem argumenti aureus tractatus.

OMNIA NVNC PRIMVM SVMMO
ſtudio, ac diligentia D. Gabrielis Saraynę Vero-
nenſis. I. V. D. in lucem emiſſa, additis
ſummariis, ac repertorio.

CVM PRIVILEGIO.

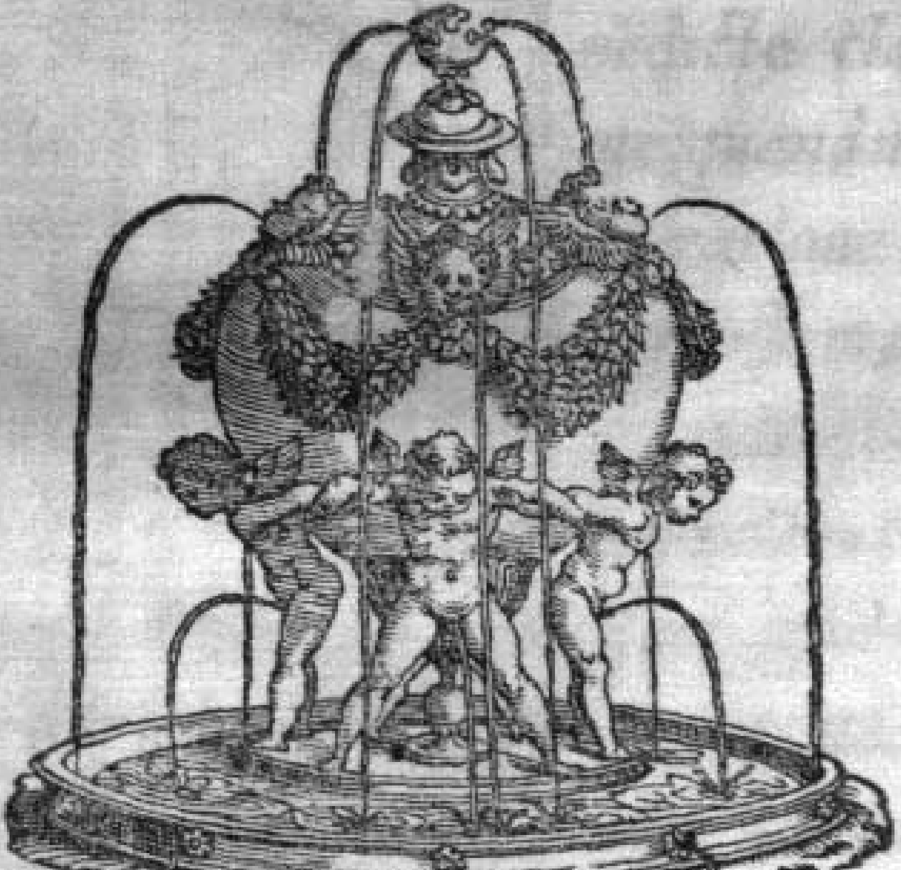

VENETIIS MDLVII.

CLARISSIMO VIRO BENEDICTO CORNELIO PATRITIO VENETO

Beluni Prætori præfectoque
Gabriel Sarayna Iuriſcon-
ſultus Veronenſis.
S. P. D.

QVAEREBAM *antea ſedulò Benedicte clariſsime, quanàm planè ratione aſſequi poſſem, ut me, qui tuis rebus atq; uirtutibus magnoperè ſtuderem, tibi ſanè quàmconiunctiſsimum aſciſcerem, gratiamquè tuam demererer. Etenim ad nominis mei celebritatem, ſtudiorumq; meorum*

D. BARTOLOMAEI CAEPOLLAE VERONENSIS IVRISCONSVLTI CLARISSIMI DE INTERPRETATIONE

legis extenſiua celebris, atquę inſignis tractatus, & in eum pręfatio.

NON ſine cauſa factũ arbitror, quod ex tãto Iuriſconſultorũ numero, quos noſtra ac prior aetas doctiſsimos probatiſsimosq;, in lucẽ protulit, neminẽ auſum videã ſublimen extẽſionis materiam hactenus pertractare: & ſi plures varijs in locis ea de re locuti ſint. Illud tamen minus perfecte: ac vt ita dixerim ſummis labijs attigere obſummã ipſius profunditatẽ: varias diffuſaſque ſententias. Cum autem ego Bartholomeus Cæpolla Veronenſis ſacri Põtificij Ciuiliſq; iuris doctor hoc in gymnaſio Patauino, in quo cathedram iuris ciuilis ordinariã teneo: meis ab auditoribus ſæpiſsime interpellatus fuerim: vt de hac extẽſionis ampla & ſubtili materia: quam interpretationem extẽſiuã appello: omnibus vndiq; collectis pro communi omnium vtilitate libellum quendam, aut repetitionem componerem: ipſe primum aliquantiſper mea quidem ſententia merito ſubſtiti, veritus ne id onus impar humeris meis, & periculoſum aſcriberetur: tũ quia res ipſa omni ſubtilitate referta eſt: ita vt de iuris apicibus nõ immerito dici poſsit: tũ quia in ciuili iure, ac pontifi

AVREVS

VTILISSIMVS, ET CVNCTIS IN FORO VERSANTIBVS PERNECESSARIVS TRACTATVS EXTENSIOnis ex vtroq; iure elucubratus per celeberrimum I. V. Doct. D. Matthęū Matheſil. Bononienſem.

1 *Iura correctoria non debent extendi per identitatem, uel per maioritatem rationis, fallit quando finalis ratio decidendi eſt expreſſa in textu, ſecus quando ratio impulſiua ſit expreſſa quia per illam non poteſt fieri extenſio.*

2 *Pœnalis textus non correctiuus non poteſt extendi ad caſum ſimilem, in quo habet loco ratio impulſiua, ſicut in caſu expreſſo in textu, & multo minus exten detur ius correctorium.*

3 *Antiquum ius ubi ponit unam regulam ea etiā trahitur ad iura noua correctoria iurium ueterum.*

4 *Minori ſi per legem nouam interdicatur bonorum immobilium alienatio intelligitur etiā interdicta datio uſurarum, uel pignus, uel emphyteuticus contractus.*

uantur contraria in iure vide Bal. in prima con-
ſtitutione fforum. in iiij. colum. nec aſsignat ratio
nem diuerſitatis. Quid autem ſit dicendum, &
61 an † ex identitate rationis fiat extenſio, quando ſu
mus in caſu partim odioſo & partim fauorabi-
li? Vide glo. in l. ſed ſi hac. §. fina. ff. de in ius voc.
& l. venia. C. eod. titu. & in l. maximum vitium.
C. de libe. præter. & in l. tertia. §. minorem. ff. de
62 minor. Et quid lex † eſt pœnalis, ſed eſt fundata
in caſu fauorabili An poſsit extendi? vide tex. ſin-
gu. in cap. cum dilecta de conceſſ. præb. vbi dici-
tur ꝙ ſic. Sed poteſt dici ꝙ illa eſt extenſio legis
dictum eſt ſupra in primo membro in princip.
iiij. colum.

REGESTVM.

*** A B C D E F G H I.

omnes ſunt quaterniones præter
I duernionem.

VENETIIS *Apud Cominum de*
Tridino Montisferrati.
MDLVII.